

Gyulai Szakképzési Centrum
Székel Mihály Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium
Szarvas, Vajda Péter utca 20.
OM: 203069

OKTATÁSI PROGRAM

Technikum

Osztályfőnöki

Bevezetve: 2022/2023-as tanévtől

Bevezetés

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám
9.	1	36
10.	1	36
11.	1	36
12.	1	31
13	1	31

Az osztályfőnöki órák tananyaga, tematikája évfolyamonként

A Nemzeti nevelési terv alapján összeállított tanterv javasolt tartalma és a fejlesztési célja:

1. Önismeret

- a személyiségben rejlő lehetőségek és korlátok feltárása,
- a személyiség stabilizálása,
- az önálló döntéshez szükséges képességek kialakítása.

2. A tanulás tanulása

- egyéni tanulási módszerek, eljárások kialakítása valamennyi tantárgyban.

3. Társas kapcsolatok

- készség és képesség a tartalmas, harmonikus emberi kapcsolatok kialakítására és ápolására.

4. Ép testben ép lélek

- az egészségnek, mint alapértéknek az elfogadása,
- a testi, lelki (mentálhigiéné) egészségmegőrzés iránti igény felkeltése, az ezekhez szükséges készségek, képességek fejlesztése,
- az egészségkárosító szokások, szenvedélyek kialakulásának megelőzése,
- leküzdése

5. Viselkedéskultúra

- a mindennapi élethez szükséges civilizációs szokások kialakítása és megszilárdítása

6. Mi leszek, ha nagy leszek

- az egyéni vágyak, törekvések, az azokhoz szükséges feladatok és lehetőségek összehangolása,
- a munkaerőpiacon való eligazodásra felkészülés,

7. Helytörténeti ismeret

- kerületünk múltjának, jelenének, iskolánk, kerületünk fejlődésében betöltött szerepének megismerésével, szűkebb környezetünkhöz való kötődés, hagyományápolás

kialakítása, erősítése,

8. Jelenismeret

- eligazodás hazánk jelen társadalmi változásaiban, ellentmondásaiban,
- saját álláspont kialakítása.

9. Felelős állampolgár nevelése

- a jogok és kötelességek ismerete az iskolában és a társadalomban,
- a demokráciának, mint értéknek az elfogadása,
- közös szabályok és normák megalkotásához és azok működéséhez szükséges szemlélet kialakulása,
- a jogok és kötelezettségek egységének elfogadása, felelősség fejlesztése,
- az előítéletek leküzdése, a másság elfogadására.

10. Globális problémák

- a világ dolgai iránti érdeklődés, a folyamatos tájékozódási igény felkeltése
- “gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan” gondolatának, az egyén felelősségének elfogadása

11. Aktuális feladatok

Visszatérő, ismétlődő témák minden évben és évfolyamon:

- a tanév munkarendje, házirend, tervek, feladatok,
- a tanulmányi előmenetek, a szorgalom és magatartás folyamatos értékelése, a további tennivalók közös meghatározása,
- tűzrendészeti, balesetvédelmi tájékoztató, az iskola állagának megóvása,
- tanulmányi kirándulások, közös szabadidős tevékenységek előkészítése, megszervezése (színház, mozi, múzeumlátogatások)
- ünnepeinkre való felkészülés.

A javasolt témák az osztályfőnöki munkához ajánlanak programot. A tanulók nevelése ezen túl az iskolai élet valamennyi területén, az egész nevelőtestületnek - szoros együttműködésben a családdal - feladata.

9. évfolyam

Tananyag	Kapcsolódási pontok - módszerek
1. Önismeret (6 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> a személyiség gazdagítása <u>Javasolt témák:</u> * hogyan látjuk önmagunkat, * hogyan látnak minket mások, * képességeink, erényeink felismerése, erősítése, * korlátaink tudata * az önfejlesztés igénye, önbizalom.	Testi és lelki egészség. Biológia Ember és társadalom. Emberismeret. Történelem <u>Javasolt módszer:</u> • önismereti tréning • beszélgetés irodalmi vagy filmélmény alapján
2. A tanulás tanulása (2 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> * valamennyi tantárgy tanulását elősegítő ötletek, módszerek megismerése * A tanulási zavarral küzdő tanulók munkájának segítése. <u>Javasolt témák:</u> * hogyan tanuljunk * a hatékony tanulás technikája * szakkörök, korrepetálások, versenyek az iskolában	<u>Javasolt módszer:</u> Valamennyi műveltségi terület tantárgyai összekapcsolva az önismeret-fejlesztés témakörével. Könyvtárhasználat. Tanulásmódszertan eszközei.
3. Társas kapcsolatok (5 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> * az emberi kapcsolatok, magatartás etikai követelményeinek megismerése, gyakorlása * szociális és kommunikatív képességek kialakítása <u>Javasolt témák:</u> * illemszabályok egymás között, szülőkkel, családdal, tanárokkal, felnőttekkel. * tanár-diák viszony * társas kapcsolatok az osztályban * együttes élmények, közös célok közösségformáló ereje * konfliktusok, azok megoldása	Anyanyelv-és irodalom Élő idegen nyelv Ember és társadalom, természet <u>Javasolt módszer:</u> • beszélgetés a megélt tapasztalatok alapján • szociometria felmérés és megbeszélése • szituációs játék • irodalmi és filmanyag felhasználása

4. Ép testben ép lélek (10 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> * a személyiség fejlesztés mentálhigiénés feltételeinek, az egészséges életvitel, szokásrend iránti igény kialakítása <u>Javasolt témák:</u> Egészséges életmód és serdülés * Felfogások az egészségről, az életmódról: - a tanulók új iskolatípusba kerültek, más személyes környezetbe, eltérő tanári gárdával - ezért érdemes az új közegben általánosságban is beszélni az egészség fogalmáról - ami nem csupán valamilyen betegség hiánya, hanem lelki, érzelmi kiegyensúlyozottságot, valamint szociális jólétet is jelent - szólni kell a táplálkozás szerepéről, mely különösen fontos az egészséghez, a boldogsághoz * Mi minden befolyásolja az életmód alakulását:(pl.: társadalmi csoporthoz való tartozás, életkor, történeti háttér) - saját életviseletüket hogyan alakítják és hogyan szeretnék alakítani * "Vigyázat serdülők!" - a serdülőkor fejlődéslélektani sajátosságai, problémái - önállósulás, feszültségek, konfliktusok szülőkkel, tanárokkal, de saját magukkal is - a konfliktus szituációk abból is adódnak, hogy a társadalmi pozíciójuk bizonytalan: még nem felnőttek, de már nem is gyerekek; ez egy köztes élethelyzet - megoldási lehetőségek, azok összefüggései az egészségi állapottal * Ki a kortárs? - milyen kapcsolataik vannak fiúknak, lányoknak, mi jellemző a kortársakra? (lelkileg, kulturálisan, ízlésben, stb.) - hogyan befolyásolják egymás véleményét? - az egyik legerősebb hatás a személyiség fejlődésére - pozitív - negatív példák * Kockázatok és veszélyek - a biztonság	- "veszélyes anyagok" Anyanyelv és irodalom Élő idegen nyelv Ember és társadalom Ember és társadalom. Biológia és egészségtan Testnevelés és sport Javasolt módszer: • egy heti étrendjüket írják le és beszéljék meg • megbeszélni az egészséges és kevésbé egészséges ételek fogalmát • az utóbbi egészségre káros következményét • feldolgozása más témakörökkel együtt • videó anyag felhasználása • beszélgetés
---	--

- mi számít drognak - legális, illegális - a drogokkal való találkozási formák: saját élmény, haverok elmondása, filmek - mire jó a drog? (élménykeresés, lelki problémák enyhítésére? stb.) - dohányzás - alkohol - drogok * Kapcsolatok és megjelenés - a külső megjelenés értékközvetítő szerepe - a különböző megjelenések, az öltözködés milyen "üzeneteket" hordoz? - mi az amit a diákok tudatosan vállalnak, mi az amit nem - környezeti, társadalmi elvárások	Kémia Munkavédelem Javasolt módszer: példák a valós életből filmen, internet.
5. Viselkedéskultúra (3 óra) Fejlesztési cél: * a mindennapi emberi kapcsolatok társadalmilag elfogadott szabályainak, szokásainak kialakítása <u>Javasolt témák:</u> * mindennapi kommunikáció: köszönés, megszólítás, ismerkedés, bemutatás, bemutatkozás * a társalgás szabályai kisebb, nagyobb társaságban * udvariassági szabályok * kulturált közlekedés	Minden tantárgy Életvitel és gyakorlati ismeretek Pályaorientáció Házirend <u>Javasolt módszer:</u> • szerepjáték • irodalmi vagy videoanyag feldolgozása • a Társaskapcsolatok fejezettel együtt is feldolgozható.
6. Mi leszek, ha nagy leszek (2 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> * pályaválasztási képességek kialakítása <u>Javasolt témák:</u> * iskolánk által nyújtott lehetőségek a pályaválasztáshoz * ki miért választotta ezt az iskolatípust * tervek, elképzelések érettségi után	Minden tantárgy Életvitel és gyakorlati ismeretek Pályaorientáció Házirend <u>Javasolt módszer.</u> • beszélgetés • felmérés

7. Helytörténeti ismeretek (2 óra) <u>Javasolt témák:</u> * iskolánk az oktatási rendszerben * iskolánk története	Hazafias nevelés <u>Javasolt módszer:</u> • egyéni felkészülés, kiselőadás, vetélkedő
8. Jelenismeret (2 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> a jelen eseményei közötti eligazodás segítése, az önálló véleményalkotás fejlesztése <u>Javasolt téma:</u> * a haza közösségteremtő alkotóelemei: a nyelv, táj, kultúra, történelem, nemzeti szimbólumok * a történelmi múlt és a jelen kapcsolata	Ember és társadalom Anyanyelv és irodalom <u>Javasolt módszer:</u> • irodalom, történelem, filmélményhez kapcsolódó beszélgetések
9. Felelős állampolgár nevelése (2 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> a jogok és a kötelességek összhangjának kialakítása <u>Javasolt témák:</u> * a NAT-ban elfogadott diákjogok és kötelességek * iskolánk Házi rendjének megismerése * iskolánk Diákönkormányzata	Hon és népismeret Kapcsolódás Európához és a nagyvilághoz Ember és társadalom <u>Javasolt módszer:</u> • az írásos dokumentumok megismerése, értelmezése • demokratikus fórumok működésének bemutatása iskolánkban
10. Globális problémák (2 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> * szűkebb és tágabb környezetünk iránti felelősség kialakítása <u>Javasolt téma:</u> * a természeti környezet iránti felelősség, az ökológiai egyensúly védelme * gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan.	Ember és társadalom, természet Földünk és környezetünk Környezeti nevelés <u>Javasolt módszer:</u> • probléma felvetés, megbeszélés

10. évfolyam

Tananyag	Követelmények
1. Önismeret (6 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> * önmaguk és mások megismerésével saját személyiségük kialakítása * másokkal szembeni tolerancia erősítése <u>Javasolt témák:</u> * felelősségvállalás személyiségünk alakításában * önnevelési stratégia * a konfliktuskezelés megismerése * eszményképek és szerepük az önnevelésben * szándék, kitartás, céltudatosság szerepe az önnevelésben	Testi és lelki egészség Ember és társadalom. Emberismeret <u>Javasolt módszer:</u> • szituációs játékok • önismeret-fejlesztési gyakorlatok • beszélgetések irodalmi élmény alapján
2. A tanulás tanulása (2 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> * a képességfejlesztés a hatékonyabb tanulás érdekében <u>Javasolt témák:</u> * a tanulás és a szellemi értékek szerepe életünkben * tanulási szokások, módszerek, technikák, * önismeret alapján kiválasztott leghatékonyabb módszer * önellenőrzés kialakítása, módszere új információhordozók felhasználása	Valamennyi műveltségi terület, tantárgy Könyvtárhasználat <u>Javasolt módszerek:</u> • szaktanárok bevonása • információgyűjtés a tanulókról • információ csere a tanulókkal, szaktanárokkal, szülőkkel / a hogyan tanuljunk - kérdésben

3. Társas kapcsolatok (5 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> * a család szerepének megértése (mint a társadalom legfontosabb mikroközössége) <u>Javasolt témák:</u> * a család történelmileg kialakult funkciói, * a serdülő sajátos szerepe a családban, felelőssége a család jó légköréért az együttélés értékei (szeretet, tisztelet, együttérzés, munkamegosztás, konfliktusok és feloldásuk) * a családi élet zavarai (csonka család,	Anyanyelv és irodalom Élő idegen nyelv Ember és társadalom, természet <u>Javasolt módszer</u> • beszélgetés problémafelvetéssel • tanulói élmények megbeszélése • kérdőívek, szociometriai vizsgálatok • irodalmi és filmanyag felhasználás
kapcsolattartás a különélő szülővel) * távol a családtól (élet a kollégiumban) * a tanulóknak nyíljon lehetőségük annak mérlegelésére, hogy bizonyos életmódminták vállalása milyen mértékben saját átélt választásuk, illetőleg tiltakozás a család által kínált minták ellen	

4. Ép testben ép lélek (6 óra) <u>Fejlesztési cél</u> * megértetni és felismertetni, hogy a lelki egészség az emberi élet minden problémájának megoldásában fontos szerepet játszik * egészségmegőrzés igényének fejlesztése (mozgás, sport, egészséges életmód) <u>Javasolt témák:</u> * a serdülés testi sajátosságai * az egészséget fenyegető tényezők ismerete, törekvés az ellensúlyozásra * az <u>alkoholizmus</u> elleni küzdelem * a szorongás, stressz, a feszültség és fáradtság feloldásának lehetőségei * a konfliktus-kezelés, mint a lelki egészség feltétele * helyes időbeosztás, aktív pihenés * a kortársak hatásának felértékelődése tovább fokozódik: a közös élmények, fogyasztási szokások, a média által "sulykolt" ideálok erősítik azokat * a kortárs csoportok és az egyes gyerekek alkoholhoz, dohányzáshoz, illetve droghoz való viszonya * az alkohol a "felnőtté válás egyik állomását" jelképezi? * a kortárs csoportok nyomásának iránya: az a felnőtt és bátor, aki nem ijed meg néhány pohár szesztől	Anyanyelv és irodalom Élő idegen nyelv Ember és társadalom Ember és természet. Biológia és egészségtan Testnevelés és sport <u>Javasolt módszer:</u> • a témák feldolgozása a vállalkozó tanulók közreműködésével • közös megoldás keresése • irodalmi vagy videó anyag feldolgozása • esetenként pszichológus vagy orvos előadás
5. Viselkedéskultúra (4 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> * a mindennapok írott és íratlan szabályainak megismerése, gyakorlása <u>Javasolt témák:</u> * viselkedés a társadalmi kapcsolatokban - ajándékozás, virág, levelezés, meghívás,	Életvitel és gyakorlati ismeretek Pályaorientáció <u>Javasolt módszer:</u> • szerepjáték • szituációs játék

születésnap * vendéglátás * betegség, halál * ígéret, megállapodás, határidők * mások idejének, nyugalmanak tiszteletben tartása, tolerancia * testi, lelki erőszak elkerülése és elutasítása	• különféle helyzetek megbeszélése
6. Mi leszek, ha nagy leszek (3 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> * egyéni vágyak és törekvések összehangolása a lehetőségekkel, képességekkel <u>Javasolt témák:</u> * a tudás öröme, intellektuális élmény * a munka szerepe az ember életében * munka - hivatás - életpálya * vágyaink elérésének feltételei	Életvitel és gyakorlati ismeretek Pályaorientáció <u>Javasolt módszer:</u> • beszélgetés • felmérés, majd annak közös értékelése
7. Helytörténeti ismeret (2 óra) <u>Javasolt témák:</u> * Szarvas rövid története az őskortól napjainkig	<u>Javasolt módszer:</u> • kiselőadás
8. Jelenismeret (4 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> * hon és népismeret elmélyítése <u>Javasolt témák:</u> * mit jelent ma a haza * magyarságtudat, hazafiság * ünnepeink, szokásaink * hazánk helye a nagyvilágban	Anyanyelv és irodalom Ember és társadalom <u>Javasolt módszer:</u> • beszélgetés a fogalmakról, az érzelmekről, a megjelenési formákról • irodalom vagy filmélményhez, kiemelkedő személyiséghez kapcsolódó témák

9. Felelős állampolgár nevelése (2 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> * igény és szándék kialakítása a saját előítéletekkel való szembekerülésre * a másság elfogadása <u>Javasolt témák:</u> * a másság, különbözőség, azonosság * nyitottság a hátrányos helyzetű rétegek iránt * érdeklődés, fogékonyság a társadalom problémái iránt * milyen formában jelennek meg a társadalmi elvárások, értékek, normák (hagyományok, törvények) * az osztály mit tekint deviánsnak, kit normasértőnek * meg akarok felelni?	A természettudományokon túl valamennyi műveltségi terület <u>Javasolt módszer:</u> • adott szituáció megbeszélése a témával kapcsolatban • a problémák iránti nyitottság vagy zártság megismerése, majd formálása beszélgetés útján
10. Globális problémák (2 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> * a világ problémái iránti egyéni felelősség kialakítása <u>Javasolt témák:</u> * felelősségvállalás a jövő generációk sorsáért, * a világon létező nemzetek egyenjogúságának elismerése, egyetemes emberi jogok, * a háború és béke kérdése napjainkban.	Ember és társadalom Földünk és környezetünk Környezeti nevelés Művészetek. Tárgy és környezetkultúra <u>Javasolt módszer:</u> • beszélgetés

11.évfolyam

1. Önismeret (3 óra) Fejlesztési cél: * a személyiségben rejlő lehetőségek és gátak feltárása <u>Javasolt témák:</u> * mi fontos és mi nem fontos számomra (emberek, helyek, dolgok) * saját érzések és azok kifejeződésének megismerése * pozitív-negatív, reális-irreális énkép	Testi és lelki egészség Ember és társadalom. Emberismeret <u>Javasolt módszer:</u> • önvallomás • beszélgetések,
2. A tanulás tanulása (2 óra) Fejlesztési cél: * a tanulást gátló szubjektív és objektív körülmények kiküszöbölésével a személyiségjegyekkel összehangolt helyes tanulás megerősítése <u>Javasolt témák:</u> * kudarcok a tanulásban * kudarcok okai, kezelése * tanulságok levonása, hasznosítása az önnevelésben	Valamennyi műveltségi terület, tantárgy <u>Javasolt módszer:</u> • osztályszintű beszélgetés a megoldáskeresésre
3. Társas kapcsolatok (5 óra) Fejlesztési cél: * készség és képesség formálása a tartalmas, harmonikus emberi kapcsolatok kialakítására, ápolására. <u>Javasolt témák:</u> * barátság, szerelem (születése, élettartalma, érzelmi alapjai) * a szerelem örömei * szerelem és szeretet * az egyén és közösség együttműködéséhez szükséges értékek, erkölcs, jog, törvények, szabályok * bizalom és bizalmatlanság családban, egymás közt, a felnőtt világban	Anyanyelv és irodalom Élő idegen nyelv Ember és társadalom, természet <u>Javasolt módszer:</u> • intimitás betartása mellett folytatott beszélgetések, viták, tapasztalatok

4.. Ép testben ép lélek (6 óra) Fejlesztési cél: * a tartalmas, gazdag intim kapcsolatok kialakítása és fenntartása. Az erre való képesség fejlesztése <u>Javasolt témák:</u> * szerelem és szexualitás * szexuális kultúra, szexuális élet biológiai, erkölcsi szempontjai * felelősségvállalás egymás iránt * a felelőtlen partnerkapcsolatok veszélyei (lelki, egészségügyi) * optimális családtervezés * nemi betegségek * AIDS * eltérés a normáktól: alkohol és drog * a drogfogyasztás egészséget károsító hatása, jogi következménye, a párkapcsolatokra gyakorolt hatása, függőség * csoportnyomás, önismeret, felelősségérzet szerepe a rizikó vállalásában * a helyes döntés felvállalása, a baj megelődése	Ember és természet. Biológia és egészségtan Testnevelés és sport <u>Javasolt módszer:</u> • az osztályfőnökön túl orvos bevonása javasolt • egyéni problémákat célszerű négy szemközti beszélgetéssel feltárni • videó anyag felhasználása, majd azt követő beszélgetés
5. Viselkedéskultúra (4 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> * konfliktusok kezelésének megismerésével képesség alakítás. A megélt konfliktusok hasznosítása az önismeret fejlesztésében, a társas kapcsolatok minőségének javításában <u>Javasolt témák:</u> * lázadás, ellenállás, dac * hazudozás, csalás, helytelen viselkedés * a másság elutasítása, bűnbak keresés * az egyén felelőssége a jellemek kialakulásában * kiközösítés, agresszivitás (okai)	Anyanyelv és irodalom Ember és társadalom <u>Javasolt módszer:</u> • esettanulmány • személyhez kapcsolódó esemény feldolgozása (újság, rádió, TV-hír)

6. Mi leszek, ha nagy leszek (4 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> * a pályaválasztás gondjaiban való eligazodás képesség kialakítása Javasolt témák: ☐ lehetőségek a továbbtanuláshoz érettségi után (feltételek, követelmények, teljesítmény) ☐ lehetőségek a munkavállaláshoz ☐ vágyak - álmok - realitás - erősítés	Életvitel és gyakorlati ismeretek. Pályaorientáció Javasolt módszer: • egyetemista vagy főiskolai hallgató (volt diákunk) meghívása • szülői értekezleten a szülőkkel való közös elképzelések megbeszélése
7. Honismeret (2 óra) <u>Javasolt téma:</u> * Szűkebb környezetünk (város és környéke)	<u>Javasolt módszer:</u> • kiselőadás
7. Jelenismeret (4 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> * eligazodás a jelen társadalom legfontosabb kérdéseiben. Képességek formálása saját álláspont, vélemény kialakítása érdekében <u>Javasolt témák:</u> * hazánk jelenlegi helyzete, belátható jövője * gazdasági változások, privatizáció * vállalkozások * munkanélküliség * közvélemény, közhangulat	Ember és társadalom Élő idegen nyelv <u>Javasolt módszer:</u> • beszélgetéssel, a tanulók véleményének, gondolkodásának információinak megismerése • aktuális téma megvitatása

9. Felelős állampolgár nevelése (3 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> * a demokrácia mint érték, elfogadása, működésének szabályai. A demokráciához alkotásához szükséges szemlélet kialakítása. <u>Javasolt témák:</u> * a társadalompolitikai rendszere * érdekek összehangolása (össztársadalmi, helyi, egyéni) * gyermeki jogok, emberi jogok, diákjog, * személyiségi jog tisztelete, * az egyén szerepe és felelőssége 10. Globális témák (3 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> a szűkebb és a tágabb világ dolgai iránti érdeklődés és tájékozódási igény felkeltése <u>Javasolt témák:</u> európai identitástudat európai hagyományok, kulturális örökség hazánk kapcsolata Európával és a világgal	A természettudományokon túl valamennyi műveltségi terület Javasolt módszer: önkéntes vállalással diák vitaindító, majd közös megbeszélés Élő idegen nyelv Ember és társadalom Földünk, környezetünk Művészetek: Tárgy és környezetkultúra Javasolt módszer: kiselőadások, és vita
---	---

12. évfolyam

Tananyag	Követelmények
1. Önismeret (3 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> * önmaguk és mások megismerésével saját személyiségük kialakítása * másokkal szembeni tolerancia erősítése <u>Javasolt témák:</u> * felelősségvállalás személyiségünk alakításában * önnevelési stratégia * a konfliktuskezelés megismerése * eszményképek és szerepük az önnevelésben * szándék, kitartás, céltudatosság szerepe az önnevelésben	Testi és lelki egészség Ember és társadalom. Emberismeret <u>Javasolt módszer:</u> • szituációs játékok • önismeret-fejlesztési gyakorlatok • beszélgetések irodalmi élmény alapján
2. A tanulás tanulása (2 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> * a képességfejlesztés a hatékonyabb tanulás érdekében <u>Javasolt témák:</u> * a tanulás és a szellemi értékek szerepe életünkben * tanulási szokások, módszerek, technikák, * önismeret alapján kiválasztott leghatékonyabb módszer * önellenőrzés kialakítása, módszere új információhordozók felhasználása	Valamennyi műveltségi terület, tantárgy Könyvtárhasználat <u>Javasolt módszerek:</u> • szaktanárok bevonása • információgyűjtés a tanulókról • információ csere a tanulókkal, szaktanárokkal, szülőikkel / a hogyan tanuljunk - kérdésben

3. Társas kapcsolatok (5 óra) Fejlesztési cél: * a család szerepének megértése (mint a társadalom legfontosabb mikroközössége) <u>Javasolt témák:</u> * a család történelmileg kialakult funkciói, * a serdülő sajátos szerepe a családban, felelőssége a család jó légköréért az együttélés értékei (szeretet, tisztelet, együttérzés, munkamegosztás, konfliktusok és feloldásuk) * a családi élet zavarai (csonka család, * kapcsolattartás a különélő szülővel) * távol a családtól (élet a kollégiumban) * a tanulóknak nyíljon lehetőségük annak mérlegelésére, hogy bizonyos életmódminták vállalása milyen mértékben saját átélt választásuk, illetőleg * tiltakozás a család által kínált minták ellen	Anyanyelv és irodalom Élő idegen nyelv Ember és társadalom, természet <u>Javasolt módszer</u> • beszélgetés problémafelvetéssel • tanulói élmények megbeszélése • kérdőívek, szociometria vizsgálatok • irodalmi és filmanyag felhasználás
---	---

4. Ép testben ép lélek (4 óra) Fejlesztési cél * megértetni és felismertetni, hogy a lelki egészség az emberi élet minden problémájának megoldásában fontos szerepet játszik * egészségmegőrzés igényének fejlesztése (mozgás, sport, egészséges életmód) <u>Javasolt témák:</u> * a serdülés testi sajátosságai * az egészséget fenyegető tényezők ismerete, törekvés az ellensúlyozásra * az <u>alkoholizmus</u> elleni küzdelem * a szorongás, stressz, a feszültség és fáradtság feloldásának lehetőségei * a konfliktus-kezelés, mint a lelki egészség feltétele * helyes időbeosztás, aktív pihenés * a kortársak hatásának felértékelődése tovább fokozódik: a közös élmények, fogyasztási szokások, a média által "súlykolt" ideálok erősítik azokat * a kortárs csoportok és az egyes gyerekek alkoholhoz, dohányzáshoz, illetve droghoz való viszonya * az alkohol a "felnőtté válás egyik állomását" jelképezi? * a kortárs csoportok nyomásának iránya: az a felnőtt és bátor, aki nem ijed meg néhány pohár szesztől	Anyanyelv és irodalom Élő idegen nyelv Ember és társadalom Ember és természet. Biológia és egészségtan Testnevelés és sport <u>Javasolt módszer:</u> • a témák feldolgozása a vállalkozó tanulók közreműködésével • közös megoldás keresése • irodalmi vagy videó anyag feldolgozása • esetenként pszichológus vagy orvos előadás
5. Viselkedéskultúra (4 óra) Fejlesztési cél: * a mindennapok írott és íratlan szabályainak megismerése, gyakorlása <u>Javasolt témák:</u> * viselkedés a társadalmi kapcsolatokban - ajándékozás, virág, levelezés, meghívás,	Életvitel és gyakorlati ismeretek Pályaorientáció <u>Javasolt módszer:</u> • szerepjáték

születésnap * vendéglátás * betegség, halál * ígéret, megállapodás, határidők * mások idejének, nyugalmanak tiszteletben tartása, tolerancia * testi lelki erőszak elkerülése és elutasítása	• különféle helyzetek megbeszélése
6. Mi leszek, ha nagy leszek (3 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> * egyéni vágyak és törekvések összehangolása a lehetőségekkel, képességekkel <u>Javasolt témák:</u> * a tudás öröme, intellektuális élmény * a munka szerepe az ember életében * munka - hivatás - életpálya * vágyaink elérésének feltételei	Életvitel és gyakorlati ismeretek Pályaorientáció <u>Javasolt módszer:</u> • beszélgetés • felmérés, majd annak közös értékelése
7. Helytörténeti ismeret (2 óra) <u>Javasolt témák:</u> * Szarvas rövid története az őskortól napjainkig	<u>Javasolt módszer:</u> • kiselőadás
8. Jelenismeret (4 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> * hon és népismeret elmélyítése <u>Javasolt témák:</u> * mit jelent ma a haza * magyarságtudat, hazafiság * ünnepeink, szokásaink * hazánk helye a nagyvilágban	Anyanyelv és irodalom Ember és társadalom <u>Javasolt módszer:</u> • beszélgetés a fogalmakról, az érzelmekről, a megjelenési formákról • irodalom vagy filmélményhez, kiemelkedő személyiséghez kapcsolódó témák

9. Felelős állampolgár nevelése (2 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> * igény és szándék kialakítása a saját előítéletekkel való szembekerülésre * a másság elfogadása <u>Javasolt témák:</u> * a másság, különbözőség, azonosság * nyitottság a hátrányos helyzetű rétegek iránt, * érdeklődés, fogékonyság a társadalom problémái iránt * milyen formában jelennek meg a társadalmi elvárások, értékek, normák (hagyományok, törvények) * az osztály mit tekint deviánsnak, kit normosként	A természettudományokon túl valamennyi műveltségi terület <u>Javasolt módszer:</u> • adott szituáció megbeszélése a témával kapcsolatban • a problémák iránti nyitottság vagy zártság megismerése, majd formálása beszélgetés útján
10. Globális problémák (2 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> * a világ problémái iránti egyéni felelősség kialakítása <u>Javasolt témák:</u> * felelősségvállalás a jövő generációk sorsáért, * a világon létező nemzetek egyenjogúságának elismerése, egyetemes emberi jogok, * a háború és béke kérdése napjainkban.	Ember és társadalom Földünk és környezetünk Környezeti nevelés Művészetek. Tárgy és környezetkultúra <u>Javasolt módszer:</u> • beszélgetés

Tananyag	Kapcsolódás - módszer
1. Önismeret (2 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> * a saját sors iránti felelősség továbbfejlesztése, önálló döntés erősítése <u>Javasolt témák:</u> * élettervek és az azokhoz szükséges személyre lebontott feladatok	Testi és lelki egészség Ember és társadalom <u>Javasolt módszer:</u> • előzetesen lefolytatott egyéni beszélgetések (tanuló + szülő) alapján a tapasztalatok összegzése • feladat kijelölés
2. A tanulás tanulása (2 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> * a szakmai vizsgára való felkészülés leghatékonyabb módszerének kialakítása * a permanens tanulásra való felkészítés <u>Javasolt témák:</u> * elvárások és teljesítmény követelménye * a kudarcok tanulságainak hasznosítása a sikerhez * az ismeretek, a tudás gyarapításának szükségessége	A szakma tantárgyai Testi és lelki egészség <u>Javasolt módszer:</u> • a szakmai vizsgaszabályzat megismerése, • továbbtanulásra való felkészülés megbeszélése
3. Társas kapcsolatok (4 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> * tartalmas, harmonikus emberi kapcsolatok fejlesztése a felnőttek világában, <u>Javasolt témák:</u> * hogyan élhetnénk boldogan? * anyagi és szellemi értékek, * élő és vegetáló emberek, * tanár-tanuló, tanuló-tanuló, szülő-tanuló kapcsolatok a felsőoktatásban * családi kapcsolatok, * munkahelyen a fiatal-idősebb, beosztott-vezető kapcsolata	Ember és társadalom Anyanyelv és irodalom Élő idegen nyelv <u>Javasolt módszer:</u> • beszélgetések, közvetlen és közvetett tapasztalatok megvitatása

4. Ép testben ép lélek (4 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> * a családi életre való felkészülés, és az ahhoz való felkészülés kialakítása <u>Javasolt témák:</u> * szerelem, házasság, család, * családi szerepek, * kölcsönös megértés, tisztelet, * a gyermeknevelés örömei, gondjai, jogi szabályozottsága, * pozitív és negatív élmények feldolgozása (a házasság problémái, csonka család)	Ember és társadalom Anyanyelv és irodalom Élő idegen nyelv <u>Javasolt módszer:</u> • irodalmi mű vagy filmanyag felhasználása, • egyéni sorsok és életek bemutatása, megbeszélése
5. Viselkedéskultúra (3 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> * a társadalmilag elvárt és elfogadott viselkedési szokások képességének fejlesztése <u>Javasolt témák.</u> * kulturált viselkedés szabályai a családban, munkahelyen, * kulturált vállalkozói magatartás, * a vendéglátás íratlan szabályai, * konfliktusok kezelése és megoldásukra való törekvés	Ember és társadalom Anyanyelv és irodalom Élő idegen nyelv Életvitel és gyakorlati ismeretek Pályaorientáció <u>Javasolt módszer:</u> • csoport viták, • irodalmi vagy filmanyag felhasználása
6. Mi leszek, ha nagy leszek? (3 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> * alkalmassá válni a megfelelő pályaválasztás gyakorlatára <u>Javasolt témák:</u> * munkakörök és betöltésének feltételei, * alkalmazotti, vállalkozói munkakör, * tájékozódás a munkaerőpiacon, * álláskeresés, módszerek, technikák, magatartási és viselkedési normák, * piacképes, nem piacképes tudás,	Ember és társadalom Életvitel és gyakorlati ismeretek Pályaorientáció <u>Javasolt módszer:</u> • elképzelt munkakör önmegvalósításra a gyakorlati lehetőséggel, • szerepjáték,
7. Hon- és népismeret Tájak és szokások (5 óra)	Történelmi kirándulás (skanzen), előadás

8. Jelenismeret (2 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> * a további eligazodás képességének fejlesztése <u>Javasolt témák:</u> * gazdasági változások, * tulajdon és vagyon tisztessége, * aktuális, közérdekű téma, esemény feldolgozása, értékelése	Ember és társadalom Életvitel és gyakorlati ismeretek <u>Javasolt módszer:</u> • vitaindító önkéntes jelentkezéssel
9. Felelős állampolgár nevelése (3 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> * jogok és kötelezettségek összhangja a munkában (kiemelten a pályakezdekő) <u>Javasolt témák:</u> * a Munka Törvénykönyve * szakmai önéletrajz tartalma, formája, * pályázatkészítés, * munkaviszonnyal kapcsolatos fogalmak, feladatok * munkavégzés alapvető szabályai * munkanélküliség problémái, munkanélküli ellátások, * továbbképzés, átképzés lehetőségei	Ember és társadalom Anyanyelv és irodalom Életvitel és gyakorlati ismeretek Pályaorientáció <u>Javasolt módszer:</u> • külső szakember meghívása, • dokumentumok készítése,
10. Globális problémák (3 óra) <u>Fejlesztési cél:</u> * a világ dolgai iránti folyamatos tájékozódási igény felkeltése <u>Javasolt témák:</u> * Európa unió jelentősége	Ember és társadalom <u>Javasolt módszer:</u> • kiselőadások